

വുർആൻ ഖോധനം

1144

സൂറ-40 / ഗാഫിർ

സൂക്തം: 4-6

പ്രവാചകന്മാരും വേദസത്യങ്ങളും നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നത് ഒട്ടും പുതുമയുള്ള കാര്യമല്ല. ഇന്നത്തെ മനുഷ്യരുടെ കുലപതിയായ നൂഹ് നബി(അ)യെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനത തള്ളിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അവർക്കുശേഷം വേറെയും എത്രയോ സമൂഹങ്ങൾ പ്രവാചകന്മാരെ തള്ളിപ്പറയുകയും കഠിനമായി ദ്രോഹിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. ഒരു ജനതയും അവരിൽ ചെന്ന പ്രവാചകനെ പട്ടുപരവതാനി വിരിച്ച്, പൂമാലയിട്ട് സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. തങ്ങളിലെത്തിയ ദൈവദൂതനെ എങ്ങനെയും ഇല്ലാതാക്കാൻ ദുഃഖനിശ്ചയത്തോടെ ഒരൂമ്പെടുകയായിരുന്നു ഓരോ സമൂഹവും.

- അല്ലാഹുവിനെ നിഷേധിച്ചവരല്ലാതെ ദൈവിക സൂക്തങ്ങളിൽ തർക്കിക്കുന്നില്ല. നാടുകളിൽ അവർ സൈദ്ധാന്തമായി വിഹരിക്കുന്നതിൽ നീ വഞ്ചിതനാകേണ്ട.
- ഇവർക്കു മുമ്പ് നൂഹിന്റെ ജനവും അവർക്കു ശേഷം വേറെ നിരവധി കക്ഷികളും അല്ലാഹുവിനെയും അവന്റെ ദൂതന്മാരെയും നിഷേധിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഓരോ സമുദായവും അവരിൽ ചെന്ന ദൈവദൂതനെ നശിപ്പിക്കാനൊരുമ്പെട്ടു. അവരൊക്കെയും സത്യത്തെ ചെല്ലിക്കാൻ മിഥ്യയായ തർക്കങ്ങൾ ഉന്നയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒടുവിൽ ഞാൻ അവരെ നശിപ്പിച്ചു. നോക്കൂ, എന്റെ ശിക്ഷ എത്ര ലോരമായിരുന്നുവെന്ന്.
- ദൈവധിക്കാരികളിൽ നിന്റെ നാഥന്റെ വചനം സത്യമായത് അപ്രകാരമായിരുന്നു. അവർ നരകാവകാശികളാകുന്നു.

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ ۝٤

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۝٥

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ۝٦

4-6

ദൈവികസൂക്തങ്ങളിൽ തർക്കിക്കുന്നില്ല = اللَّهُ فِي آيَاتِ اللَّهِ
 തന്നെ വഞ്ചിക്കാതിരിക്കട്ടെ (നീ വഞ്ചിതനാകേണ്ട) = فَلَا يَغْرُرُكَ (അല്ലാഹുവിനെ) നിഷേധിച്ചവരല്ലാതെ = إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
 അവരുടെ തിരിഞ്ഞു മറിയൽ, ഗമനാഗമനം, (അവർ സൈദ്ധാന്തമായി വിഹരിക്കുന്നതിൽ) = تَقَلُّبُهُمْ
 ഇവർക്കു മുമ്പ് നിഷേധിച്ചു(ച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു) = كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ നാടുകളിൽ, ഭൂമിയിൽ = فِي الْبِلَادِ

അവർക്ക് (ആ ജനത്തിന്) ശേഷം = **مِنْ بَعْدِهِمْ** (വേറെ നിരവധി) കക്ഷികളും = **وَالْأَحْزَابُ** നൂഹിന്റെ ജനം = **قَوْمُ نُوحٍ**
 എല്ലാ ഓരോ സമുദായവും = **كُلِّ أُمَّةٍ** ദൃഢമായി തീരുമാനിച്ചു (ഒരുവെട്ടു) = **وَهَمَّتْ**
 അവർ അദ്ദേഹത്തെ പിടികൂടാൻ (നശിപ്പിക്കാൻ) = **لِيَأْخُذُوهُ** അവരുടെ (വരിൽ ചെന്ന) ദൈവദൂതനെ = **رَسُولِهِمْ**
 അസത്യം, മിഥ്യ(യായ) കൊണ്ട് = **بِالْبَاطِلِ** അവർ തർക്കിച്ചു (കുതർക്കങ്ങൾ ഉന്നയിച്ചു) = **وَجَادَلُوا**
 സത്യത്തെ = **الْحَقَّ** അതുവഴി പൊളിക്കാൻ, തകർക്കാൻ, ഖണ്ഡിക്കാൻ = **لِيُبْطِلُوا**
 അപ്പോൾ (ഒടുവിൽ) ഞാൻ അവരെ പിടിച്ചു (നശിപ്പിച്ചു) = **فَأَخَذْتُمُ**
 (എന്റെ) ശിക്ഷ = **عِقَابٍ** (നോക്കൂ) എങ്ങനെയായിരുന്നു (എത്ര ഘോരമായിരുന്നു എന്ന്) = **فَكَيْفَ كَانَتْ**
 നിന്റെ നാമന്റെ വചനം = **كَلِمَتُ رَبِّكَ** അപ്രകാരം (ആയിരുന്നു) സത്യമായി(യത്) = **وَكَذَلِكَ حَقَّتْ**
 തീർച്ചയായും അവർ = **أَنَّهُمْ** നിഷേധികളിൽ (ദൈവധിക്കാരികളിൽ) = **عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا**
 നരകാവകാശികളാകുന്നു = **أَصْحَابُ النَّارِ**

‘ജിദാലി’ൽനിന്നുള്ള ക്രിയാവചനമാണ് ‘യുജാദിലു’. ജിദാൽ രണ്ടു തരമുണ്ട്. സ്വന്തം നിലപാട് സത്യവും ന്യായവുമാണെന്ന് -യഥാർഥത്തിൽ അത് സത്യവും ന്യായവും അല്ലെങ്കിലും- സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കുരുട്ടു ന്യായങ്ങളും വിതന്ധ വാദങ്ങളും ഉന്നയിച്ചു നടത്തുന്ന തർക്കവും വാദപ്രതിവാദവുമാണ് ഒന്ന്. പ്രതിയോഗിയെ ഉത്തരം മുട്ടിച്ച് തോൽപ്പിക്കുകയും സ്വന്തം പാണ്ഡിത്യവും കേമത്തവും മറ്റുള്ളവരെക്കൊണ്ട് അംഗീകരിപ്പിക്കുകയും അന്യന്റെ അവകാശം ഹനിക്കുകയുമാണ് അതിന്റെ ലക്ഷ്യം. സത്യാന്വേഷണാർഥമുള്ള സംവാദവും ചർച്ചയുമാണ് രണ്ടാമത്തേത്. ഭിന്നവീക്ഷണങ്ങളുള്ളതോ അവ്യക്തമോ ആയ വിഷയങ്ങളിൽ ശരി ഏതെന്നു കണ്ടെത്തുകയും കൈക്കൊള്ളുകയും നീതി സ്ഥാപിക്കുകയുമാണതിന്റെ ലക്ഷ്യം. ഇതിൽ ഒന്നാമത്തെ അർഥത്തിലുള്ള ജിദാൽ ഖുർആൻ വിലക്കിയിരിക്കുന്നു. **وَلَا تَجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلِفُونَ أَلْسِنَتُهُمْ** (നീ ജനത്തോട് ഏറ്റുനന്നായി സംവദിക്കുക - 16:125). **وَلَا تَجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلِفُونَ أَلْسِنَتُهُمْ** (സ്വയം വഞ്ചിക്കുന്നവർക്കു വേണ്ടി നീ വാദിച്ചുകൂടാ -4:107). **وَلَا تَجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلِفُونَ أَلْسِنَتُهُمْ** (സ്വയം വഞ്ചിക്കുന്നവർക്കു വേണ്ടി നീ വാദിച്ചുകൂടാ -4:107). **وَلَا تَجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَلِفُونَ أَلْسِنَتُهُمْ** (സ്വയം വഞ്ചിക്കുന്നവർക്കു വേണ്ടി നീ വാദിച്ചുകൂടാ -4:107).

وَمَنْ النَّاسِ مَن يَجَادِل فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ (ചില ആളുകൾ യാതൊരു ജ്ഞാനവുമില്ലാതെ അല്ലാഹുവിനെക്കുറിച്ച് തർക്കിക്കുകയും ചെയ്യാനാവാതെ അനുഗമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു). നല്ല രീതിയിലേ സംവദിക്കാവുന്ന കൽപനയുടെ മറുവശം നല്ലതല്ലാത്ത കുതർക്കങ്ങൾ പാടില്ല എന്നാണ്. ശരിയെന്ന് ബോധ്യമില്ലാത്ത വാദങ്ങളു ന്നയിക്കുന്നവർ സ്വയം വഞ്ചിക്കുന്നവരാണ്. അത്തരക്കാരുമായി തർക്കിക്കാൻ പോകരുത്. അല്ലാഹുവിനെക്കുറിച്ച് -ആത്മീയ കാര്യങ്ങളിൽ- ജ്ഞാനമില്ലാതെ തർക്കിക്കുന്നവർ ചെയ്യാതെ പിന്തുടരുന്നവരാണ്. **فِي آيَاتِ اللَّهِ** കൊണ്ടുദ്ദേശ്യം ഖുർആൻ സൂക്തങ്ങളാണ്. **عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا** എന്നു പറഞ്ഞതിൽ എല്ലാ സത്യനിഷേധികളും ഉൾപ്പെടുന്നു. പ്രഭാഷണ സന്ദർഭത്തിൽ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ ഏകത്വത്തെയും മുഹമ്മദീയ പ്രവാചകത്വത്തെയും നിഷേധിച്ചു ഖുറൈശി മുശ്ശികുകളെയാണ്. മാറിമറിയലാ

ണ് **بُتِّئَتْ**. ഗമനാഗമനം, തോന്നിയപോലെ പ്രവർത്തിക്കൽ, സൈരവഹിതം എന്നൊക്കെ പ്രയോഗാർഥങ്ങൾ. **فِي الْأَرْضِ** ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് **فِي الْأَرْضِ**-യുടെ പര്യായമായിട്ടാണ്. വഞ്ചനയും വഞ്ചിക്കപ്പെടലുമാണ് **غُرُورٌ**.

2,3 സൂക്തങ്ങൾ ‘ഈ വേദം അവതരിക്കുന്നത് അജ്ഞാനം അഭിജ്ഞാനമായ അല്ലാഹുവിങ്കൽനിന്നാണ്’ന്ന് പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. മറ്റു ചില സൂക്തങ്ങളുടെ തുടക്കത്തിൽ ‘അക്കാശ്യത്തിൽ സംശയമേതുമില്ല- **لَا رَيْبَ فِيهِ** എന്നുകൂടി പറയുന്നുണ്ട്. അത്തരം ഒരു ഗ്രന്ഥം രചിക്കുക മനുഷ്യർക്കു സാധ്യമല്ല എന്നത് അതിന്റെ അനിഷേധ്യമായ തെളിവാകുന്നു. എന്നിട്ടും ഈ വേദത്തെക്കുറിച്ചും അതിന്റെ വാഹകനെക്കുറിച്ചും ആളുകൾ തർക്കിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണ് എന്നു വിശദീകരിക്കുകയാണ്: ഈ വേദത്തിനെതിരെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആക്ഷേപങ്ങളെല്ലാം കേവലം കുതർക്കങ്ങളാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ ഏകത്വത്തെയും സർവ്വജ്ഞതയെയും അജ്ഞതയെയും ഈ വേദം പഠിപ്പിക്കുന്ന പരലോകത്തെയും നിഷേധിക്കുന്നവരാണ് ആ കുതർക്കികൾ. അന്ധവിശ്വാസജ്വലവും അധർമ്മികവുമായ ജീവിതചര്യയെ സാധൂകരിക്കുന്നതല്ല ഈ വേദം എന്നതാണ് അവരുടെ നിഷേധത്തിന്റെ യഥാർഥ കാരണം. അവർ ഈ ലോകത്ത് അതിസമ്പന്നരായിരിക്കാം, വൻശക്തികളായിരിക്കാം, ആധിപത്യവും അധികാരവുമുള്ളവരുമായിരിക്കാം. ലോകത്ത് യഥേഷ്ടം സൈരവഹിതം ചെയ്തുകൊണ്ട് ആർഭാടജീവിതം നയിക്കുന്നവരുമായിരിക്കാം. അതൊന്നും കണ്ട് പ്രവാചകനും വിശ്വാസികളും വഞ്ചിതരാകേണ്ട. അസത്യത്തിൽ ചരിച്ചുകൊണ്ട് അവരനുഭവിക്കുന്ന സൗഭാഗ്യങ്ങളെല്ലാം ക്ഷണികവും ക്ഷുദ്രവുമാകുന്നു.

ഇത്തരം ആളുകളാൽ പ്രവാചകന്മാരും വേദസത്യങ്ങളും നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നത് ഒട്ടും പുതുമയുള്ള കാര്യമല്ല. ഇന്നത്തെ മനുഷ്യരുടെ ക്വലപതിയായ നൂഹ് നബി(അ)യെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനത തള്ളിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അവർക്കു ശേഷം വേറെയും എത്രയോ സമൂഹങ്ങൾ പ്രവാചകന്മാരെ തള്ളിപ്പറയുകയും കഠിനമായി ദ്രോഹിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. ഒരു ജനതയും അവരിൽ ചെന്ന പ്രവാചകനെ

മലയാളി ഇസ്‌ലാമിനെ വായിച്ച ഏഴ് പതിറ്റാണ്ട്

പ്രബോധനം

ഐ.എസ്.ടി ബിൽഡിംഗ്, വെള്ളിമാട്കുന്ന്, കോഴിക്കോട് - 12

Manager: 0495 2730073
Circulation: 0495 2730744
Accounts: 0495 2732888
Whatsapp: 9544060886
 (Circulation)

circulationprabodhanam@gmail.com
 managerprabodhanamclt@gmail.com
 acprabodhanam@gmail.com

വരിസംഖ്യ

2 വർഷം 1200
 1 വർഷം 600
 6 മാസം 300

Beneficiary:
Prabodhanam Weekly
Federal Bank - Nadakavu Branch
Current A/C No.
13000200015019
IFSC Code: FDRL0001300

ഗുൾ പേ/നെഫ്റ്റ് ചെയ്യുന്നവർ ഏജൻസി കോഡ്/ സബ് നമ്പർ എന്നിവ റിമാർക്സിൽ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ബാങ്കിൽ പണമടക്കുന്നവർ ഏജൻസി നമ്പറും പേരും/ഹൽഖയുടെ കോഡും പേരും, സബ്സ്ക്രൈബറാണെങ്കിൽ സബ്സ്ക്രിപ്ഷൻ നമ്പറും പേരും എഴുതേണ്ടതാണ്. അഡ്രസ്സും ഫോൺ നമ്പറും ട്രാൻസ്ഫർ സ്ക്രീൻ ഷോർട്ടും മെയിൽ/ വാട്ട്സ്ആപ്പ് ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

+91 8547273767

പട്ടുപരവതാനി വിരിച്ച്, പൂമാലയിട്ട് സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. തങ്ങളിലെത്തിയ ദൈവദൂതനെ എങ്ങനെയും ഇല്ലാതാക്കാൻ ദുഃശിശ്യായത്തോടെ ഒരു വെട്ടുകയായിരുന്നു ഓരോ സമൂഹവും. ഒരു സംരംഭം തീരുമാനിക്കുന്നതിനെയും അതിന് ദുഃശിശ്യായത്തോടെ ഒരുവെട്ടിറങ്ങുന്നതിനെയും കുറിക്കുന്നതാണ് **أَخْرَجُوا**-ന് അർത്ഥം 'അവർ അദ്ദേഹത്തെ എടുക്കാൻ' എന്നാണ്. ഇവിടെ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് **أَخْرَجُوا**- 'അദ്ദേഹത്തെ നശിപ്പിക്കാൻ' എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ്. ഈ ഖുറൈശികളെപ്പോലെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ അയാഥാർത്ഥ്യമെന്ന് സ്ഥാപിക്കാൻ അവർ പലതരം കുതർക്കങ്ങൾ ഉന്നയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പ്രവാചകന്റെ കാലശേഷവും ദൈവത്തെയും പരലോകത്തെയും നിഷേധിക്കുന്നവർ പ്രവാചകനും ഖുർആനിനുമെതിരെ കുതർക്കങ്ങളും കുരുട്ടുന്യായങ്ങളും പ്രചരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഇപ്പുറത്ത് പ്രവാചകന്മാരെയും വേദങ്ങളെയും അംഗീകരിക്കുകയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരും ധാരാളമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് വിശ്വാസികളും നിഷേധികളും ഒരുപോലെ ഉന്മൂലനാശത്തിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ പ്രവാചകന്മാർ നേരിട്ട പ്രബോധനം ചെയ്യുകയും യാഥാർത്ഥ്യം ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ കാണിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും അവരെ കടന്നാക്രമിക്കുകയും അവർ പ്രബോധനം ചെയ്ത ധർമ്മസാരങ്ങൾ ധിക്കാരപൂർവ്വം തള്ളിക്കളയുകയും ചെയ്തവരെ അല്ലാഹു നശിപ്പിച്ചുകളയുകയായിരുന്നു. **أَخْرَجُوا** - ഞാൻ അവരെ എടുത്തു- എന്ന വാക്കിന്റെ താൽപര്യം ഞാനവരെ പിടികൂടി ശിക്ഷിച്ചു, നശിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു എന്നാണ്. നിഷേധികൾ ഉന്നയിച്ച കുതർക്കങ്ങളുടെ ഉദാഹരണങ്ങൾ 2-3 സൂക്തങ്ങൾക്കു താഴെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതെല്ലാം ഖുർആൻ പലയിടത്തായി ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഉദാഹരണം 5:110, 6:25, 17:90-93, 25:7, 23:25,38, 34:7,43.

أَخْرَجُوا - കക്ഷികൾ- എന്ന വാക്ക് സൂചിപ്പിക്കുന്നത് നൂഹ് നബിക്കു ശേഷം പ്രവാചകന്മാരെയും അവരുടെ ധർമ്മോപദേശങ്ങളെയും നിഷേധിച്ചു വാണതിനാൽ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട ആദ്, സമൂദ്, അസ്ഹാബുൽ ഐക്ക തുടങ്ങിയ സമൂഹങ്ങളാണ്. അവരൊക്കെയും ഈ പ്രഭാഷണ പശ്ചാത്തലത്തിലെ അഭിസംബോധിതരായ ഖുറൈശികൾക്ക് പരിചിതരായിരുന്നു. അവരുടെ വ്യാപാര സംഘങ്ങൾ ആ നശീകൃത നഗരങ്ങളിലൂടെ സ്ഥിരമായി സഞ്ചരിക്കുകയും ആ സമുദായങ്ങൾക്ക് സംഭവിച്ച ദുരന്തത്തിന്റെ പേടിപ്പെടുത്തുന്ന അവശിഷ്ടങ്ങൾ നേരിൽ കാണുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. അവയെ ചൂണ്ടിയാണ് എവ്വിധമാണവർ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടതെന്ന് നോക്കൂ - **كَيْفَ كَانَ عِقَابِ** എന്നു പറയുന്നത്.

ആ സമുദായങ്ങൾക്കുണ്ടായ ദുരന്തം അവർക്കു മാത്രമുള്ളതല്ല, പ്രവാചകന്മാരെയും വേദോപദേശങ്ങളെയും നിഷേധിച്ചുകൊണ്ട് അസത്യവും അധർമ്മവും അനുവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാ ദൈവവികാരികളും കാത്തിരിക്കുന്ന പര്യവസാനം അതുതന്നെയാണ്. അപ്രകാരമാണ് സത്യധർമ്മങ്ങൾ നിഷേധിച്ചു വിഹരിച്ചവരിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ശിക്ഷാ വിധി യാഥാർത്ഥ്യമാകുന്നത്. **أَصْحَابِ النَّارِ** രണ്ടു വിധത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. **كَلِمَاتٍ كَذِبٍ**-നിന്റെ നാഥന്റെ വചനം-യുടെ വിശദീകരണമാണെന്നാണ് ഒരു വ്യാഖ്യാനം. അതായത് കാഫിറുകൾ ആയി ഈ ലോകത്തുതന്നെ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടതിലൂടെ അവർ പരലോകത്ത് നരകാവകാശികളാണെന്ന, അഥവാ മനുഷ്യരാലും ജിന്നുകളാലും നാം നരകം നിറക്കുമെന്ന് ദൈവവചനം സത്യമായി പുലർന്നിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തെ വ്യാഖ്യാനം **أَنْفِ**-ന് മുമ്പ് ഒരു നിമിത്തസൂചകമായ 'ലാ' (لام التعليل) അനുക്തമായിരിക്കുന്നു എന്ന് സങ്കല്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാണ്. **أَنْ**-യുടെ മുമ്പ് നിമിത്ത ശബ്ദം അനുക്തമാക്കുക അപൂർവ്വമല്ല. ഇതനുസരിച്ച് ആശയം കാഫിറുകൾ നരകാവകാശികളായതിനാൽ ഈ ലോകത്ത് അല്ലാഹുവിന്റെ താക്കീതുകളും ഭീഷണികളും അവരിൽ പുലർന്നു എന്നാകുന്നു. രണ്ടിന്റെയും സാരാംശം ഒന്നു തന്നെ. ●